

14. Totalförsvaret

Sammanfattning

Områden som har betydelse för totalförsvaret ska ges fortsatta möjligheter att utvecklas och så långt möjligt skyddas. Detta gäller såväl Villingsbergs som Bofors skjutfält i Karlskoga kommun som har både militära och civila funktioner. Båda skjutfälten sträcker sig in i Örebro och Lekebergs kommuner som har andra prioriterade intressen jämfört med Karlskoga.

*Karta som tillhör detta kapitel finns i kartbilagan.

14.1 Totalförsvaret

Det civila försvaret utgör tillsammans med det militära försvaret vårt totalförsvaret.

Miljöbalken reglerar att ”mark och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan motverka totalförsvarets intressen. Områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.” (MB 3 kap 9§)

Plan- och bygglagen reglerar att ”Bestämmelser om bygglov, rivningslov och marklov gäller inte åtgärder med byggnader eller andra anläggningar som är avsedda för totalförsvaret och som är av hemlig natur. Sådana åtgärder ska föregås av samråd med länsstyrelsen, som på lämpligt sätt ska underrätta kommunen om åtgärderna och var de ska utföras.” (PBL 8 kap 10§)

Det är således inte möjligt för kommunen att påverka eller planera för alla delar som berör totalförsvaret men kommunen måste ändå uppfylla sitt ansvar.

I såväl Karlskoga som Degerfors kommun finns objekt av riksintresse för totalförsvaret.

- Kommunerna ska ha en konstruktiv inställning till den militära verksamheten och de förändringar som kan vara aktuella för framtida verksamhet.
- Områden för försvarets behov ska säkerställas.
- Miljöpåverkan i form av buller mm från den militära verksamheten så långt det är möjligt begränsas.
- Den fysiska planeringen ska bidra till att kommunen kan ta sitt ansvar som högst civila totalförsvarsmyndighet på lokal nivå.

14.2 Militära skyddsobjekt inklusive Villingsbergs skjutfält

Inom varje län kan länsstyrelsen besluta att vissa anläggningar eller områden ska utgöra militära skyddsobjekt. Beträffande militära anläggningar eller områden eller sådana med särskild koppling till det militära försvaret är det i regel försvarsmakten som fattar motsvarande beslut.

Villingsberg skjutfält är klassat som ett militärt skyddsobjekt, men endast då det pågår militär verksamhet (t ex skjutning och andra övningar) på området. Villingsberg skjutfält är även ett riksintresse för totalförsvaret. Området omfattar ca 10 000 hektar och är inte planlagt. Skjutfältet förvaltas sedan 2005 av Skaraborgs regemente (P4 Skövde). Inga inskränkningar i möjligheten till nyttjande bör ske innan utredning om framtida användning gjorts. Området sträcker sig in i Örebro och Lekebergs kommuner vilka har andra prioriterade intressen jämfört med Karlskoga.

- Områden, som har betydelse för det militära försvaret, ska beaktas vid planläggning och vid bygglovgivning samt så långt möjligt skyddas.
- Villingsbergs skjutfält ges fortsatt möjlighet att utvecklas som övningsområde för olika militära förband och provning av försvarssystem. Området ska även kunna utvecklas för annan verksamhet som kan kombineras med befintlig inriktning.

14.3 Civila skyddsobjekt

I Karlskoga finns tre civila skyddsobjekt. I Degerfors finns två civila skyddsobjekt gällande vid höjd beredskap. Länsstyrelsen ansvarar för dessa uppgifter.

- Områden, som har betydelse för civilförsvaret, ska beaktas vid planläggning och vid bygglovgivning samt så långt möjligt skyddas.

14.4 Bofors skjutfält

Bofors skjutfält är ett riksintresse för totalförsvaret likvärdig som en anläggning för industriell produktion. Området omfattar ca 10 000 hektar och är inte planlagt. Området är viktigt för utvecklingsprojekt inom Karlskogas industri. Inga inskränkningar i nyttjandet bör ske. Utöver skjutningar nyttjas fältet även för avfallsdestruktion. Området sträcker sig in i Örebro och Lekebergs kommuner vilka har andra prioriterade intressen jämfört med Karlskoga.

- Området ges fortsatt möjlighet att utvecklas som testområde för provning och utveckling av vapen- och säkerhetssystem samt destruktion av explosivt avfall och sprängämnesavfall. Området ska även kunna utvecklas för annan verksamhet som kan kombineras med befintlig inriktning.